

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Przz 24/10
18.11.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Vlaste Jovanović, članova veća, sa savetnikom Gordanom Bogdanović, kao zapisničarem, rešavajući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca PTZ-209/10 od 17.12.2010. godine, protiv pravnosnažne presude Prekršajnog suda u Nišu Pr.10-23646/10 od 18.06.2010. godine i pravnosnažne presude Višeg prekršajnog suda, Odeljenja u Nišu II-202 Prž.28587/10 od 18.08.2010. godine, u predmetu prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 10. u vezi stava 2. i člana 330. stav 1. tačka 5. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, u javnoj sednici veća održanoj dana 18.11.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se UVAŽAVA, UKIDAJU SE presuda Prekršajnog suda u Nišu Pr.10-23646/10 od 18.06.2010. godine i presuda Višeg prekršajnog suda, Odeljenja u Nišu II-202 Prž.28587/10 od 18.08.2010. godine i predmet vraća Prekršajnom sudu u Nišu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg prekršajnog suda, Odeljenja u Nišu II-202 Prž.28587/10 od 18.08.2010. godine u stavu prvom izreke odbijena je žalba podnosioca zahteva Policijske uprave u Nišu, u delu koji se odnosi na prekršaj iz člana 333. stav 1. tačka 10. u vezi stava 2. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima i prvostepena presuda se potvrđuje. U stavu drugom izreke se odbija žalba okrivljenog T.M. iz N, kao neosnovana. U stavu trećem izreke navedene presude delimično se uvažava žalba podnosioca zahteva Policijske uprave u Nišu i preinačuje presuda Prekršajnog suda u Nišu Pr.br.10-23646/10 od 18.06.2010. godine, tako što se okrivljeni T.M. iz N, zbog prekršaja iz člana 330. stav 1. tačka 5. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima oglašava krivim i osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 5 dana, okrivljenom se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od 8 meseci, a u ostalom delu ista presuda ostaje nepromenjena.

Navedenom presudom Prekršajnog suda u Nišu okrivljeni T.M. oglašen je krivim za prekršaj iz člana 333. stav 1. tačka 10. u vezi stava 2. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, pa je osuđen na novčanu kaznu u iznosu od 9.000,00 dinara i 2 kaznena poena, i za prekršaj iz člana 330. stav 1. tačka 5. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, za koji je osuđen kaznom zatvora u trajanju od 2 dana i 14 kaznenih poena, a izrečena mu je i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom "B" kategorije u trajanju od 8 meseci. Protiv navedenih presuda Republički javni tužilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba prekršajnog postupka iz člana 234. stav 2. Zakona o prekršajima, jer prvostepeni prekršajni sud nije primenio odredbe člana 85. stav 4. i člana 43. stav 1. istog Zakona, pa je time povredio pravo okrivljenog na odbranu, a što je moglo uticati na zakonito i pravilno donošenje odluke. Navodi da se iz zapisnika o ispitivanju okrivljenog od 13.06.2010. godine vidi da sud nije poučio okrivljenog o njegovom pravu na odbranu, jer se on nije izjasnio da li će se braniti sam ili uz stručnu pomoć branioca. Ukazuje da se u spisima nalazi rešenje MUP-a RS, PU Niš, PI Medijana od 11.06.2010. godine o zadržavanju okrivljenog u trajanju od 48 časova, ali se u prvostepenoj presudi to rešenje ne spominje, niti se navodi da će se to vreme uračunati u izrečenu kaznu zatvora. Takođe, navodi da je u žalbi na prvostepenu presudu okrivljeni isticao da mu nije omogućena adekvatna odbrana, da nije upućen na pravo da uzme branioca, da je neuka stranka u poodmaklim godinama, ali se drugostepeni sud na ove okolnosti nije izjašnjavao. Predlaže da sud uvaži zahtev, ukine pobijane presude i predmet vrati prvostepenom prekršajnom sudu na ponovni postupak i odluku.

Vrhovni kasacioni sud je obavestio o sednici veća Republičkog javnog tužioca, koji iako uredno obavešten, nije pristupio.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 266. Zakona o prekršajima ("Sl. glasnik RS" br. 101/2005, 116/2008, 111/2009), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je osnovan.

Republički javni tužilac osnovano zahtevom za zaštitu zakonitosti ukazuje da su pobijane presude donete uz bitne povrede odredaba prekršajnog postupka u smislu člana 234. stav 2. u vezi člana 85. stav 4. i člana 43. stav 1.

Zakona o prekršajima. Ovo stoga što se iz zapisnika o ispitivanju okrivljenog od 13.06.2010. godine vidi da okrivljeni T.M. nije, u smislu člana 85. stav 4. Zakona o prekršajima, poučen o pravu da se pri prvom ispitivanju brani sam ili uz stručnu pomoć branioca koga sam izabere, niti je u tom zapisniku naveden njegov iskaz o tome da li želi da uzme branioca po svom izboru ili da bude saslušan bez angažovanja branioca. Članom 85. stav 4. Zakona o prekršajima je propisano da okrivljeni ima pravo da se brani sam ili uz stručnu pomoć branioca koga sam izabere, a sud je dužan da prilikom prvog ispitivanja okrivljenog pouči o pravu na branioca, zbog čega postupanje protivno navedenoj zakonskoj odredbi, po nalaženju ovog suda, predstavlja povredu prava odbrane u prekršajnom postupku, a što je uticalo na zakonito i pravilno donošenje odluke. To je istovremeno i bitna povreda odredaba prekršajnog postupka iz člana 234. stav 1. tačka 13. Zakona o prekršajima.

Pored toga, u spisima predmeta se nalazi rešenje MUP-a Republike Srbije, Policijska uprava u Nišu, Policijska ispostava Medijana broj KU-1369/10LS od 11.06.2010. godine o zadržavanju T.M. u trajanju od 48 časova. Članom 43. stav 1. Zakona o prekršajima je propisano da se vreme za koje je učinilac prekršaja zadržan pre donošenja presude uračunava u izrečenu kaznu. Međutim, ni Prekršajni sud u Nišu ni Viši prekršajni sud nisu cenili ovu okolnost, čime su povredili navedenu zakonsku odredbu.

Prema nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ističe da Viši prekršajni sud nije cenio navode žalbe okrivljenog da mu nije omogućena adekvatna odbrana, da nije upućen na pravo da uzme branioca, da je neuka stranka u poodmaklim godinama, s obzirom da je u obrazloženju drugostepene presude u vezi tih navoda samo istaknuto da su neosnovani, bez navođenja ikakvih razloga za to, čime je povređena odredba člana 245. stav 1. Zakona o prekršajima kojom je propisano da će u obrazloženju presude Viši prekršajni sud, odnosno prekršajni sud ceniti žalbene navode i ukazati na povrede zakona koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Sa iznetih razloga, nalazeći da su u prekršajnom postupku učinjene bitne povrede odredaba prekršajnog postupka od uticaja na zakonito i pravilno donošenje odluke, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 266. stav 3. Zakona o prekršajima uvažio zahtev i ukinuo prvostepenu i drugostepenu prekršajnu presudu i predmet vratio na ponovno odlučivanje Prekršajnom sudu u Nišu, koji je dužan da postupi po članu 269. Zakona o prekršajima.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

Zapisničar,

Gordana Bogdanović,s.r.

Predsednik veća - sudija

Snežana Živković,s.r.